

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW ZAGRANICZNYCH¹⁾

z dnia 2017 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie ogłaszania prac naukowych i publicystycznych
oraz rozpowszechniania w środkach masowego przekazu wiadomości, a także
przyjmowania upominków i innych świadczeń o podobnym charakterze przez członków
służby zagranicznej**

Na podstawie art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 161 i 476) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 22 lipca 2002 r. w sprawie ogłaszania prac naukowych i publicystycznych oraz rozpowszechniania w środkach masowego przekazu wiadomości, a także przyjmowania upominków i innych świadczeń o podobnym charakterze przez członków służby zagranicznej (Dz. U. poz. 1150) w § 5 wprowadza się następujące zmiany:

1) w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Członek służby zagranicznej w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych może przyjąć upominek lub świadczenie o podobnym charakterze o wartości nie wyższej niż równowartość 100 euro, jeżeli:”;

2) dodaje się ust. 4–6 w brzmieniu:

„4. Przyjęty upominek, którego wartość przekracza kwotę, o której mowa w ust. 1, stanowi własność urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zagranicznych.

5. Do gospodarowania składnikami majątku, o których mowa w ust. 4, stosuje się przepisy dotyczące gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego oraz prawami na dobrach niematerialnych Skarbu Państwa.

6. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeżeli otrzymany przez członka służby zagranicznej upominek o wartości przekraczającej kwotę, o której mowa w ust. 1, ma charakter osobisty, dyrektor generalny służby zagranicznej, na wniosek członka

¹⁾ Minister Spraw Zagranicznych kieruje działem administracji rządowej - sprawy zagraniczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Zagranicznych (Dz. U. poz. 1899 oraz z 2016 r. poz. 131).

służby zagranicznej, może wyrazić zgodę na jego zatrzymanie przez członka służby zagranicznej.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

za zgodność pod względem
prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

**MINISTER SPRAW
ZAGRANICZNYCH**

Tomasz Łapiński
Zastępca Dyrektora
BIURO DYREKTORA GENERALNEGO

UZASADNIENIE

Przedmiotowy projekt rozporządzenia ma na celu nowelizację rozporządzenia Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 22 lipca 2002 r. w sprawie ogłaszania prac naukowych i publicystycznych oraz rozpowszechniania w środkach masowego przekazu wiadomości, a także przyjmowania upominków i innych świadczeń o podobnym charakterze przez członków służby zagranicznej (Dz. U. poz. 1150) wydanego na podstawie art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o służbie zagranicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 161 i 476). Celem zaproponowanych zmian legislacyjnych jest doprecyzowanie regulacji prawnych stosowanych w przypadku przyjmowania przez członków służby zagranicznej upominków oraz świadczeń o podobnym charakterze, a co za tym idzie, wyeliminowanie sytuacji budzących wątpliwości odnośnie procedowania w regulowanym zakresie.

Zgodnie z aktualnym brzmieniem rozporządzenia Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 22 lipca 2002 r. w sprawie ogłaszania prac naukowych i publicystycznych oraz rozpowszechniania w środkach masowego przekazu wiadomości, a także przyjmowania upominków i innych świadczeń o podobnym charakterze przez członków służby zagranicznej członek służby zagranicznej w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych ma prawo do przyjęcia upominku lub świadczenia o podobnym charakterze o wartości nie wyższej niż równowartość 50 euro jeżeli odmowa ich przyjęcia byłaby niewskazana ze względu na zwyczaje lub kurtuazję dyplomatyczną albo ich wręczenie ma powszechny i okolicznościowy charakter, w szczególności w związku z obchodzonym świętem państwowym lub religijnym. W szczególnie uzasadnionych przypadkach członek służby zagranicznej może przyjąć upominek lub świadczenie o podobnym charakterze o wartości wyższej, jeśli odmowa przyjęcia upominku lub świadczenia mogłaby zaszkodzić interesom Polski. O tym fakcie oraz o okolicznościach uzasadniających przyjęcie upominku lub świadczenia członek służby zagranicznej zawiadamia pisemnie dyrektora generalnego służby zagranicznej. Praktyka ostatnich kilku lat wskazuje jednak, że istniejące rozwiązania prawne są niewystarczające i nie dają jasnych i precyzyjnych wytycznych postępowania. Celem proponowanych w projekcie rozporządzenia zmian jest wyeliminowanie dowolności interpretacji i stosowania przepisów, co w znacznym stopniu ograniczy pojawianie się sytuacji wątpliwych lub etycznie niepożądanych.

Należy zaznaczyć, że kwestie przyjmowania upominków przez członków służby zagranicznej są regulowane w przepisach wielu państw Unii Europejskiej (m.in. w: Holandii, Szwecji, Danii, Finlandii, Słowenii, we Włoszech), a z przeprowadzonej analizy wynika, że przyjęcie podarunku jest dozwolone tylko ze względu na zwyczaje lub kurtuazję lub jeśli ma to związek z obchodzonym świętem państwowym bądź religijnym. Ponadto, powszechnie stosowana jest zasada, że o przyjęciu upominku powyżej dopuszczalnej wartości, obdarowany ma obowiązek poinformować kierownictwo urzędu, w którym jest zatrudniony, a następnie przekazać go do funkcjonującego w urzędzie depozytu. Przyjęty do depozytu upominek (w zależności od jego charakteru) jest przekazywany na potrzeby własne urzędu lub na cele charytatywne, bądź kulturalne (spotykane się też rozwiązania dające możliwość odkupienia upominku przez obdarowanego).

Proponowana nowelizacja modyfikuje obecnie obowiązujące regulacje w następującym zakresie:

1. Podwyższenie do 100 euro wartości upominków lub świadczeń o podobnym charakterze, które mogą być przyjmowane przez członka służby zagranicznej; taka potrzeba wynika przede wszystkim z konieczności aktualizacji obowiązującej kwoty, której wysokość szacowana była w 2002 r.; analiza uregulowań obowiązujących w krajach Unii Europejskiej wskazuje, że próg kwotowy do którego przyjęcie upominku lub świadczenia jest możliwe określa się na poziomie zbliżonym do 100 euro lub wyższym, konieczność przestrzegania zasady wzajemności i dostosowania się do zasad kurtuazji oraz zwyczajów dyplomatycznych obowiązujących w powyższym zakresie przemawiają za zmianą aktualnych regulacji prawnych.
2. Dodanie w § 5 przepisów ust. 4–6 w celu wprowadzenia regulacji dotyczących warunków przyjmowania upominków, których wartość przekracza 100 euro.

Projektowana regulacja ma służyć ograniczeniu trudności i wątpliwości związanych z koniecznością dokonania przez członka służby zagranicznej każdorazowej oceny sytuacji, w której przekazywany jest mu upominek o wartości przekraczającej 100 euro. W projektowanym § 5 ust. 4 rozporządzenia wprowadza się zasadę, że każdy upominek, który został przyjęty przez członka służby zagranicznej i przewyższa wartość 100 euro stanowi własność urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zagranicznych. Takie rozwiązanie wprowadza nową zasadę, której niewątpliwą zaletą jest powiązanie przyjmowanych przez członków służby zagranicznej upominków bezpośrednio z instytucją, w której są zatrudnieni. Odchodzi się więc od formuły powiązania przyjęcia przedmiotu z konkretną osobą, co przyczynia się do wyeliminowania wątpliwości związanych z charakterem przyjmowanych rzeczy o wyższej wartości, jest transparentne oraz eliminuje skutecznie dowolność interpretacji oraz stosowania przepisów, ograniczając tym samym pojawianie się sytuacji wątpliwych lub etycznie niepożądanych.

Zgodnie z projektowanym § 5 ust. 5 rozporządzenia w odniesieniu do przyjętych i określonych powyżej rzeczy będą miały zastosowanie przepisy dotyczące gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego oraz prawami na dobrach niematerialnych Skarbu Państwa. Pozwoli to na zastosowanie w odniesieniu do przyjętych upominków szeregu regulacji prawnych zawartych w powyższych przepisach, a co za tym idzie – na możliwość gospodarowania otrzymanymi składnikami mienia w sposób zgodny z potrzebami urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zagranicznych. W § 5 ust. 6 przewiduje się wprowadzenie przepisu umożliwiającego w szczególnie uzasadnionych przypadkach zatrzymanie przez członka służby zagranicznej upominku o wartości przekraczającej 100 euro, pod warunkiem wyrażenia zgody przez dyrektora generalnego służby zagranicznej. Zgoda taka wydawana będzie na wniosek członka służby zagranicznej, jeśli otrzymany upominek ma charakter osobisty.

Przewiduje się, że projektowane przepisy wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia rozporządzenia.

Projekt przedmiotowego rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Nie była dokonywana ocena projektu przez koordynatora OSR w trybie § 32 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia z chwilą skierowania do uzgodnień międzyresortowych, został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

